

CI ABF I FIN DevCo Oy:n nesteytetyn biometaanin tuotantoinvestointi

Tausta

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä (EU) 2018/2001 muutettiin 18 päivänä lokakuuta 2023 annetulla direktiivillä (EU) 2023/2413 (ns. RED III). RED III:ssa säädetään sitovasta unionin yleistavoitteesta, jonka mukaan uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian osuus tulee olla vähintään 42,5 prosenttia unionin energian kokonaisloppukulutuksesta vuonna 2030. Jäsenvaltioiden tulee kuitenkin direktiivin mukaan pyrkiä 45 prosentin uusiutuvan energian osuuteen vuonna 2030.

Jäsenvaltioiden on asetettava kansalliset panoksensa unionin yleistavoitteen saavuttamiseksi osana jäsenvaltioiden yhdenmetyjä kansallisia energia- ja ilmastosuunnitelmia hallintomalliasetuksessa (EU) 2018/1999 vahvistetun hallintoprosessin mukaisesti. Suomi on edellä mainitun hallintomalliasetuksen mukaisessa vuonna 2019 valmistuneessa kansallisessa energia- ja ilmastosuunnitelmassa ilmoittanut vuoden 2030 uusiutuvan energian tavoitteeksi vähintään 62 %. EU-tason uusiutuvan energian tavoitteita vuodelle 2030 ei ole direktiivissä jyvitetty jäsenvaltiokohtaisiksi tavoitteiksi. Kansalliset tavoitteet määrittyvät kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien valmisteluprosessin myötä, missä komissio seuraa tavoitteiden riittävää kunnianhimon tasoa EU-tavoitteiden saavuttamiseksi.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan Suomen tavoitteena on edetä hiilineutraalisuustavoitteeseen ja sen jälkeen hiilinegatiivisuuteen. Hallitusohjelman mukaisesti Suomen energiaomavaraisuutta vahvistetaan kestäväällä tavalla edistämällä puhtaan energian siirtymää. Uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa kasvatetaan ja edistetään toimia, joiden avulla fossiilisista polttoaineista luovutaan sähkön ja lämmön tuotannossa viimeistään 2030-luvulla. Hallitusohjelman mukaan hallitus edistää myös teknisten hiilinielujen yleistymistä sekä hiilidioksidin hyötykäyttöä korkean jalostusasteen pitkäaikaisiksi tuotteiksi ja synteettisiksi polttoaineiksi.

Energiatuki

Energiatuella pyritään vaikuttamaan uusiutuvien energianlähteiden käytön lisääntymiseen, energian tuotannon ja käytön tehostumiseen sekä energian tuotannon ja käytön ympäristöhaittojen vähentämiseen. Painopisteenä on uuden energiateknologian kaupallistamisen edistäminen. Energiatuki on harkinnanvarainen tukimuoto. Tukea voidaan myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille.

Energia- ja ilmastostrategian mukaisesti julkisen talouden suunnitelmaan on energiatukimomentille varattu erillinen myöntövaltuus suurille uuden energiateknologian demonstraatiohankkeille. Investointituki on tarkoitettu etenkin tulevaisuuden energiaratkaisuihin vuoteen 2030 tähtäävien kansallisten ja EU-tavoitteiden saavuttamiseksi. Vuoden 2023 talousarviossa myöntövaltuutta kyseisille hankkeille varattiin yhteensä 145,5 miljoonaa euroa. Alkuperäisestä myöntövaltuudesta varattiin puolet varautumisen ministerityöryhmän 7.4.2022 tekemien linjausten mukaisesti vetyhankkeille. Kyseinen valtuus uusittiin vuoden 2024 kolmannessa lisätalousarviossa.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyysi toimittamaan energiatukihakemukset suuriin uuden energiateknologian demonstraatiohankkeisiin liittyen 15.9.2023 mennessä. Uusia hakemuksia jätettiin 35. Lisäksi huomioitiin vuoden 2022 suurten uuden demonstraatiohankkeiden hakuun tulleet hakemukset, joille ei oltu vielä tehty päätöstä. Määräaikaan mennessä jätettyjen tukihakemusten arviointi- ja vertailuperusteita ovat teknologian uutuusarvo, toteutettavuus, energiavaikutukset, kustannustehokkuus ja muut vaikutukset. Hankkeiden arviointi ja vertailu perustuvat kokonaisharkintaan. Kokonaisuudessa haettu tukisumma on selvästi suurempi kuin jaettavissa oleva määräraha. Tavoitteena on myöntää tukea hankkeille siten, että tulevaisuuden energiaratkaisuja koskevat tavoitteet saavutetaan kokonaisuutena arvioiden parhaalla mahdollisella tavalla.

Hankkeen kuvaus ja uusi teknologia

Hankeyritys CI ABF I FIN DevCo Oy, jonka omistaa Copenhagen Infrastructure Partnersin hallinnoima rahasto, suunnittelee nesteytettyä biometaanin tuottavan biokaasulaitoksen rakentamista Nivalaan Pohjois-Pohjanmaalle.

Laitos käsittelee noin 600 000 tonnia lantoja, peltojätevirtoja ja elintarviketeollisuuden sivuvirtoja vuodessa, ja tuottaa noin 170 GWh nesteytettyä biometaanin vuodessa. Laitoksella tuotettu nesteytetty biometaanin hyödynnetään pääosin liikenteen polttoaineena. Prosessissa syntyvä mädäte toimitetaan alueen viljelijöille lannoitekäyttöön.

Investointiin kuuluvat raaka-aineiden vastaanotto ja esikäsittely, mädätysprosessi, prosessiin lämpöä tuottava biokattila, biokaasun jalostusyksikkö ja nesteytys sekä muut tarvittavat laitteistot.

Hankkeen uutuusarvona on kokoluokaltaan suuren biokaasulaitoksen toteutus, maatalouden jätevirtojen hyödyntäminen suuressa kokoluokassa sekä nesteytetyn biometaanin tuottaminen liikennekäyttöön. Maatalouden jätevirtoihin liittyy huomattava hyödyntämispotentiaali ja ratkaisua voidaan monistaa muihin kohteisiin.

Investointihankkeen on suunniteltu käynnistyvän vuonna 2025 ja valmistuvan vuonna 2026. Hakijan mukaan investointituki on välttämätön hankkeen käynnistämiseksi.

Ympäristövaikutukset

Investointi vähentää hiilidioksidipäästöjä keskimäärin 88 000 tonnia vuodessa, kun tuotettu biometaanin korvaa fossiilisia liikennepolttoaineita.

Työllisyysvaikutukset

Hakijan arvion mukaan rakennusaikainen työllisyysvaikutus olisi noin 510 henkilötyövuotta. Hankkeen seurauksena syntyy 20 uutta työpaikkaa.

Lausunnot

Tuki myönnettäisiin energiatukiasetuksen (VNA 262/2023) mukaisesti. Päätökseen sisältyvä tuki on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen (EU) 651/2014 ja sen muutosasetuksen (EU) 2023/1315 artiklan 41 mukainen tuki. Tukimäärä ei ylittäisi yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaista kynnysrajaa (30 miljoonaa euroa) ja siten tuen myöntäminen ei edellytä komission erillistä hyväksyntää. Siten myöskään yritystukineuvottelukunnalta ei ole pyydetty lausuntoa valtioneuvoston päätöksentekomenettelyihin liittyen. Tuen myöntäjänä työ- ja elinkeinoministeriö ilmoittaa tuen Euroopan komissiolle yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen perusteella myönnettynä yksittäisenä tukena.

Valtion rahoitustuki

Hanke on momentin 32.20.41 päätösoosan määrärahan käyttökohteen 1 mukainen. Kohdan 1 mukaan määrärahaa voidaan käyttää investointeihin ja selvityksiin, jotka tukevat uusiutuvan energian tuotantoa tai käyttöä, energiansäästöä, energian tuotannon tai käytön tehostamista taikka niihin liittyvää uuden teknologian käyttöönottoa. Lisäksi määrärahaa on varattu vetyhankkeille.

Yritys haki tukea 87 743 250 euron investoinnille 26 322 975 euroa (30 %). Hyväksyttävät kustannukset ovat 86 873 250 euroa. Hyväksyttävät kustannukset muodostuvat raaka-aineiden vastaanotosta ja esikäsitteystä, mädätysprosessista, prosessiin lämpöä tuottavasta biokattilasta ja biokaasun jalostusyksiköstä ja nesteytyksestä. Lisäksi hyväksyttäviin kustannuksiin kuuluu muita tarvittavia laitteita, rakennusten kustannuksia ja valmistelu- ja suunnittelukustannuksia.

Tukea myönnettäisiin 26 061 900 euroa, kuitenkin enintään 30 % hyväksyttävistä kustannuksista. Tukea maksetaan ainoastaan toteutuneita kustannuksia vastaan hankkeen edetessä.